

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 64. szám.

Szombat, március 18.

Höfer mai jelentései.

Orosz hadszíntér.

Budapest, március 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

A Strypa harc vonal több pontján eredményes előőrharcok voltak.

Tarnopoltói nyugatra ez alkalommal csapataink behatoltak az oroszok előretolt állásaiba, egy zászlóost és 67 főnyi légénységet elfogtak, valamint egy gépfegyvert és 4 aknavetőt zsákmányoltak.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszíntér.

Az olaszok beszüntették támadásaikat. — Összes állásaink szilárdan birtokunkban vannak.

Budapest, március 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

Az olaszok az Isonzo harc vonalon beszüntették meddő támadásaikat. Ez alkalommal is összes állásaink szilárdan birtokunkban maradtak.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Délkeleti hadszíntér.

Budapest, március 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, március 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, március 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Loostól délre az angolok hat robbantása eredménytelen maradt.

A Champagne különböző szakaszain, valamint a Maas és Mosel között heves tüzérségi harc volt.

A Maas-területen az ellenség ismétten vetett harcba a Mort Homme magaslaton levő állásaink ellen egy friss hadosztályt. Erről megállapítottuk, hogy már a 27-ik, amely a harcok kezdete óta ezen aránylag szűk területen a harc vonalban megjelent. Az első rajtaütésszerű s tüzérségi előkészítés nélkül megkísérelt támadás alkalmával egyes századok vonalainkig jutottak, ahol azt a néhány embert, aki közülök sebesületlen maradt, elfogtuk. Második támadásuk már zárótűzünkben omlott össze.

Keleti és balkán hadszíntér.

Budapest, március 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, március 17.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti és balkán hadszíntér:

A helyzet általánosságban változatlan.

HIREK.

A jövő kertje.

A tavasz, a gyerekek, a Plank-kert és más egyebek.

— Márciusi elmélkedés. —

Nagybecskerek, márc. 18.

Leírhatjuk a varázsos rövid mondatot: Tavasz van. Már érezzük a melegét az egyetlen igaz való jónak, a napnak, már sejtelmes zöld fátyolba borítja a tavaszi nap a fákat és a bokrokat s igérkezik, kinálkozik az Élet.

Ilyenkor természetes, hogy mindenkinek a gondolata, vágyakozása a mezők, erdők és kertek körül szállong. Sokak eljutnak a mezőig és erdőig, a városi ember azonban jobbára csak a kertekig.

A sovány, vékony, legtöbbször esenevész kertekig, ahol ilyenkor zsongani, ébredni kezd a másik kert is: a jövő kertje. Ez a szimbolikus kert, amely emberrügyekből és palántákból áll s amelyekből, ha jól ápoljuk, nő meg a jövő terebélyes lombos kertje, a nemzetkert: az erős jövő, az egészséges társadalom.

A városi emberek százezrei, de talán milliói is, ilyenkor mind a kertekre gondolnak s aki csak teheti, siet is a zöldelő kertekbe s ha maga nem is menne, küldi a gyerekeit, az apróságokat, az embervirágokat a kertbe, a levegőre, a csöpp természetbe.

A városok intézői ma már mind azon vannak, hogy minél több szabad levegőt, minél több kertet teremtsenek a fojtogató háztömbök között.

Nagybecskerek még az elmaradtak között van ebben. A szűkös Plank-kert, a még szűkebb Széchenyi-parkocska, a gondozatlan, legtöbbször járhatatlan Bégapart édes-keves kertnek. Az ugynevezett kiserdőről nem lehet beszélni. Az olyan messze van, hogy odajutni munka, nem üdülés. Gyermekük üdítésére pedig egyáltalán nem lehet használni.

Maradna hát erre a Plank-kert meg a Széchenyi-parti kis sétatér. Akármilyen szűkösek és szegényesek is, hát csak ezekre lehet gondolni, hogy itt éltető levegőhöz juttassuk a jövő kertjét: a gyermekeket. Legalább itt tegyük lehetővé, hogy mozoghassanak, ugrálhassanak, szaladgálhassanak.

Eddig ez ugyanis nem olyan könnyen ment. A rozoga Plank-kertet valahogy angol-parknak léptették elő minden porával, minden szegénységével s beültették tavasz nyíltaival néhány öreg Cerberust, akik vad káromkodással, vastag farkósbottal rontottak az apróságokra és nagy hősiességgel kergették tavaszon és nyáron át a két-három-öt éves gyereket, ha — oh szörnyűség — a girbe-görbe silány kis füves helyre léptek.

Hát kérjük alásán, hagyjuk ezeket az apróságokat ezekben a kertekben futkározni, hadd tapossák az apró lábacskák a fűvet. Tessék elhinni, hogy az egész Plank-kert nem ér meg egyetlen egy gyereket, máskor se, de most ezekben a szörnyű időkben, a rettenetes emberpusztulásban még kevésbé. Oktassák ki az

öreg Cerberusokat, hogy a nemzet kincese futkosnak körülöttük s ne a kertre vigyázzanak, hanem a gyerekekre. Ám jó, ha garázda legények ellen védik a fákat és bokrokat, hogy ne pusztítsák. De ezeket nem igen akarják látni, hanem csak a védtelen apróságokat. Ám tessék rendőri intézkedéssel élni az ellen, hogy a Plank-kertet biciklipályává tegyék s vadul nyargaló kerékpárosok ne veszélyeztessék az apróságok futkározását.

Persze játszóhelyek kellenének az apróságoknak.

De hát ki mer erről még csak ábrándozni is Nagybecskereken.

Ezért nincs más hátra, minthogy engedjük át a mi sovány kertjeinket a gyerekeknek s a csenevész kert vékony életerejét adjuk oda a jövő kertjének, hogy annak palántái ne legyenek véznák és csenevészek. Mert ez a fő és ma ez a mindenekfölött való.

— **Katonai kitüntetés.** A király megparancsolta, hogy Némethi Damaszkín István testőr-alórmester alezredesnek a 15. perm. betegonati parancsnokának az ellenséggel szemben teljesített kitünő szolgálataiért a legfelső dicső elismerés tudtal adassék.

— **Adomány.** A Nagybecskereki Népbank r.-t. 100 koronát, Schleich Miklós katalinfalvai jegyző 50 koronát, Bégafo községe, mint kórházi berendezési cikkek eladásából befolyt összeget 30 koronát és Nemin Rada alsóaradi lakos 10 koronát adományozott az országos vöröskereszt-egylet nagybecskereki fiókjának.

— **Megerősítés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Kornyan Mária keviszöllői (volt határőrvidéki) községi elemi iskolai ideiglenes tanítónőt állásában megerősítette.

— **Ellenséges államok postai leveleit terjeszteni nem szabad.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a belügyminiszter rendeletét, mely eltiltja az ellenséges államok postajegyeinek eladását és forgalomba hozatalát. E rendelet tiltó intézkedése kiterjed az ugynevezett propaganda-bélyegekre, amelyek a háborúval kapcsolatos ségélyző célokat szolgálnak.

— **A széna és szalmafőlölség felajánlása.** A városgazdai hivatal közli, hogy Torontó vármegye alispánjának 5881/1916. számú rendelete folytán ismételen felhívtnak a város birtokosai, hogy széna és szalmafőlölségüket a hadvezetőség számára a városgazdai hivatalnál sürgősen önként jelentsék be, mert különben rekvirálás útján fog a széna és szalma elvitetni.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagybecskereki Népbank r.-t. a jótékony nőegylet céljaira 30 K adományt küldött, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

Özv. Mencer Ignáné és Mencer Lipót 12 koronát küldött az Anya- és Gyermekvédő Bizottságnak, mint az éhező gyermekek javára beigért negyedik havi részletet, melyet a bizottság köszönettel nyugtáz.

A nagybecskereki Keresztvén Nőegylet tagjai most azzal foglalkoznak, hogy a helybeli hadikórházak fehérneműit javítgatják. E javító munkához Risztics György nagykereskedő 13 méter vásznat ajándékozott, kinek szives adományáért ezúton mond köszönetet Szalay Józsefné elnök.

A Nagybecskereki Népbank Részvénytársaság a helybeli m. kir. áll. felső kereskedelmi s az állami polgári iskola deáksegélyező egylete részére egyenként 15—15 koronát adományozott. A nemes célu adományért ezúton is hálás köszönetet mond az iskola igazgatósa.

— **Zsákok bejelentése.** A hivatalos lap március 16. számában megjelent 572—1916. M. E. számú rendelet szerint f. évi április 10-ig be kell jelenteni a március 31-iki állapot szerint a zsákkészleteket és zsákszöveteket és pedig a gabona és egyéb mezőgazdasági termények forgalomba hozatalával foglalkozó kereskedőknek, zsákkölcsönző vállalatoknak, ipari vállalatoknak (malmok, cukorgyárak stb.), valamint mezőgazdáknak. Ez utóbbiaknak azonban csak akkor, ha készletük 500 darabnál nagyobb. A bejelentések a Pamutközpont útján a kereskedelemügyi miniszteriumnál teendők. Bejelentési lapokat a Magyar és Osztrák Pamutközponttól (Budapest V., Zrínyi-utca 1.) lehet beszerezni. Minden bejelentésre kötelezett tartozik oly raktárkönyvet vagy feljegyzéseket vezetni, amelyből a bejelentett készlet nagysága mindenkor megállapítható. Az esetleg alkalmazandó ellenőrző közegeknek tartozik raktárait bármikor megmutatni és kivágásukra az üzleti könyvekbe és levelezésekbe betekintést engedni.

— **A kaszinóvendéglői hangverseny.** A 12-ik gyalogezred zenekarából való 18 tagú egyzenekarnak a kaszinó-vendéglőben hirdetett mai szombati hangversenye udvari gyász miatt elmarad.

— **Két szenzáció lesz ma a Városi Moziban.** Az egyik egy Nordisk-vígjáték, amelynek „Pünkösdi királyság” a címe s amelynek főszerepét Alstrup, a Nordisk-film világhírű szalónkómikusa játsza. A Nordisk-vígjátékok a legjobb filmvígjátékok közé tartoznak s így a közönségnek előreláthatólag kiváló életrében lesz része. A másik szenzáció egy Nordisk-detektívdráma, amely Gar d Amának, a híres kalandornak újabb gonoszterei körül forog s telve van a detektív-mesterség érdekes fogásaival.

Vasárnap egy nagy indus dráma, az „Indus halál” kerül színpadra a főszerepben Irrah Tatjanával.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Nem kötöttek.

Születések: Szabó Bertalan rk. áll. tanító, leány. — Wittmann Győző rk. szatócs, leány. — Lengyel Lajos rk. urasági inas, leány. — Árkosi Miklós rk. Máv. lakatos, leány. — Nvontató György rk. kocsis, leány. — Magda Rozália rk. napszámosnő, leány. — Grubaeski Cse-domir gk. földműves, fiu. — Tóth Éva rk. háziasszony, fiu. — Mohl György rk. kereskedő, fiu.

Halálozások: Csiba Margit rk. 5 éves, görvélykór. — Szelya Koszana gk. 12 hónapos, göresök. — Tyuresin Vitályosné gk. 63 éves, tüdőgyulladás. — Baranyi Gáspárné rk. 47 éves, arcorbáné. — Berg András rk. 81 éves, ütőrelmeszesedés. — Novakov Miklós gk. 10 napos életgyenge. — Jokitz Ferenc rk. tüdőgyulladás. — Juhász Péter ref. 12 hónapos, göresök. — Kátay János rk. 5 hónapos, göresök. — Uhler Franciska rk. 6 hónapos.

EGYETLEN CIKK,

mely több mint 10 év óta nem drágult meg: a valódi

Yes-szappan

Ára 1 korona 50 fillér.

Legököltesebb és legkellemesebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozunkint — YES KRÉM 3 korona tégelyenkin.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszerháza
Budapest, Károly-körút 5.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, március 18-án két előadás: 5 és fél 9 órakor.

Vasárnap, március 19-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Felkészítéssel szenzáció! A Nordisk Films Comp. ujdonságai! A kinematográfia mesterművei!

Az összes detektívfilmek legpompásabbja az, amelyet ma mutatunk be. Soha ilyen szenzáció!

Dr. GAR EL HAMA V

Az indushalál

A diplomás gazember ötödik felvonásában. A főszerepben a világhírű Nordisk művész Ange Hertel.

5 felvonásban, Irta Paul Rosenhaya. A főszerepben Tatjana Irrah.

A „Nordisk Compagnie” vigjáték ujdonsága 3 felvonásban. A főszerepben a közkedvelt Karl Alstrup.

A lehetetlen válás. Bohózat. A táncos disznó. Komédia.

Uj háborus képek.

Uj háborus képek.

göresök. — Radu Katalin rk. 6 hónapos, göresök. — Radu Julianna rk. 28 éves napsz., tüdővész.

Szerbia utolsó napjaiból.

— Menekülés Nisből. —
— Belgrádi levél. —

Belgrád, március 10.

Amikor a Pasics-kormány végre belátta, hogy minden optimisztikus szemfényvesztés dacára Nisből menekülni lesz kénytelen, az utolsó pillanatban elrendelte, hogy az utazásra mindent elkészítsenek.

A fontos iratokat magukba foglaló levéltárakat illetőleg elrendelte, hogy az összes miniszteriumok október 15-ig az elutazásra felkészülve legyenek, mert ezen a napon a kormány részben Friszinára, részben Mitrovicára teszi át a székhelyét. De amíg a szerb kormány még efelett Nisben tanakodott, a bolgárok közben Tranjánál elvagták a vasúti összeköttetést és így a szerb kormány az utolsó pillanatban határozta el, hogy a miniszteriumokkal és levéltárakkal Kraljevóba vonul, míg a diplomáciai képviselők Csacsakba teszik át székhelyüket.

Egyes miniszterek a kraljevói székhelyváltás ellen voltak, mert a szerb hadseregparancsnokság nyomban kijelentette, hogy a magyar-osztrák és a német csapatok erőteljesebb előnyomulása esetén sem Kraljevó, sem Krusevác nem tarthatja magát, d mivel a király és az udvarbeliek határozott kívánsága volt, hogy a hatóságok a nyugati Morava völgyébe vonuljanak, Pasics ezen kívánságot teljesítette.

A levéltárakat, az értékesebb tárgyakat, a lőszer- és fegyverkészleteket Krusevácba és Csacsakba hozták és bátran lehet mondani, hogy Szerbia minden hadi értékkel bíró kincsét a nyugati Morava völgyébe hozták át. De amikor a szerb kormánynak innen is menekülnie kellett, mindebből igen keveset vihettek magukkal. Amit ott kellett hagyniok, a nép között osztották szét, vagy megsemmisítették.

Hogy milyen észszerűtlen és céltalan volt mindenféle lehetetlen cikknek Krusevácban, Kraljevóban, Csacsakban és Trstenikben való összehordása, a következő esetekből is kitűnik:

A Csupriából való visszavonulás előtt a kormány elrendelte, hogy az összes cukorkészleteket Trstenikbe hozzák. — Tényleg, egy egész trén nyolc napon át szállította a cukrot Csupriából Trstenikre, míg a söt nygvacsak kocson Krusevácba Trstenikre hozták.

A szerb tisztiszövetkezet áruraktá-

rát a Trstenik melletti Medvedjére, a dohánykészleteket Krusevácra, míg a lőszer a Krusevác közelében levő Obilicsbe szállították. A levéltárakat ellenben Kraljevóba hozták.

Amikor azonban Szerbia egész hadikincseit így a nyugati Morava völgyébe áthozták, a szerb hatóságok már kénytelenek voltak székhelyüket máshová áttenni. A készleteket részben felosztották, részben megsemmisítették. A Morava hullámai a szerb nemzeti vagyon sok milliónyi vagyonát nyelték el.

A szerb sajtóiroda a kormánynyal együtt természetesen szintén Kraljevóba vonult, de nem dolgozott semmit, sőt még kommunikációt sem adott ki. Ekkor a Nisben visszamaradt szerb újságírók Jovanovits Ljuba rendőrminisztert keresték fel és megkérdezték:

— Miniszter ur. van-e értelme, hogy Kraljevóba menjünk el?

— Jobb lesz, ha Önök Kursumlyán és Prokupljen át délebbre vonulnak, — felelte a miniszter. A legnagyobb esztelenség Kraljevóba menni, de a király így kívánja. Legokosabb volna délre visszavonulni. Valandóvá ma Szerbiának a legbiztosabb helye.

A hosszas beszélgetést a miniszter ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Nemde érdekes? Ugyanaz a Valandóvá (a szerb-görög határon levő kis falu), ahova azelőtt senki se akart elmenni, ma az egyetlen hely Szerbiában, ahol biztonságban érezhetők magunkat.

Ebben az esetben őszinte volt a szerb kormány, de az eljárása mégis ezzel ellentétes volt és így megtörténhetett, hogy egy nagy nemzeti vagyon a Morava hullámainak martaléka lett.

U. H.

Törvénytörés.

§ Sikkasztás a pancsovai hadikórháznál. A pancsovai polgárság hadikórházat létesített a háború elején, amely 1914 augusztusától 1915 márciusig állott fenn. A kórház adminisztratív vezetését és gazdasági kezelését Heitzmann Péter, a pancsovai munkásbiztosító pénztár elbocsájtott igazgatója, Heitzmann Péterné okleveles övönő és rokonuk, Hirsch Gyula vállalták el. A kórház megszűnése után az a vád támadt ellenük, hogy a pancsovai polgárság által a kórház számára adományozott enni- és italanyagot hazahordták és a maguk számára fordították, azonkívül a kórházban maguknak fényes ebédeket főztek és így nagymennyiségű élelmet vontak el a beteg katonáktól. A pancsovai királyi törvénytörés sikkasztás miatt vádat emelt ellenük s a pancsovai törvénytörés vétkeseknek találta őket s ezért Heitzmann Pétert nyolc havi fogságra, Heitzmann Péternét és Hirsch Gyulát 200—200 korona pénzbüntetésre ítélte. A temesvári királyi tábla ma a pancsovai törvénytörés ítéletét megerősítette.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A verduni csata.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Párisból sürgönyzik:

A francia vezérkar jelentése szerint, a németek ötszörös támadást intéztek a Vaux falu és hasonló erőd ellen, de a franciák a támadásokat visszaverték.

A trónörökös az olasz fronton.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. A sajtóhadiszállásról sürgönyzik:

Károly Ferenc József trónörökös tegnap jelentkezett Jenő főherceg vezéreztetésénél s azután a frontra megy.

Spanyolország semlegességi nyilatkozata.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Mint Madridból sürgönyzik, Spanyolország semlegességi nyilatkozatot tett a központi hatalmak és Portugália közötti háboruban.

Az irek az angolok ellen.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Mint a Times jelenti, az irek a múlt éjjel gyakorlat örve alatt, fegyveresen megszállták a dublini várkastélyt s az ír szövetség hívei között fegyvereket osztottak szét. Az irek közül senki sem jelentkezik az angol hadseregbe.

Az angol válság.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

A Corriere della Sera londoni távirata szerint, hire jár, hogy Grey betegsége miatt lemondani készül. Utódjául Haldane indiai alkirályt emlegetik.

Más londoni jelentések arról adnak hírt, hogy Asquith a sorozási zavarok miatt le akar mondani.

Szaloniki körül.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Athénből sürgönyzik:

A franciák megszállták a szaloniki-florinai vasutvonalat s ezzel Görögországot Európától teljesen elvágták.

Robbanás egy lőszergyárban.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Bécsből sürgönyzik:

Hivatalosan közlik, hogy a wöllersdorfi lőszergyárban a gyutacsosztályban robbanás történt. A robbanástól négyen meghaltak. A megelőzőleg történt robbanásokkor öten haltak meg. Valótlank azok a hírek, hogy a robbanásnál százan elpusztultak volna és hogy üzemmárvár lenne.

A nagyváradi családi dráma.

Budapest, márc. 18. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Nagyváradról sürgönyzik:

A nagyváradi esküdtbírósg éjjel fél 1 órakor hozott ítéletet a férjgyilkossággal vádolt Preisz főhadnagyné bűnygyében. Az esküdték Preisz német nem találták bűnösnek s ennek alapján a bíróság az asszonyt fölmentette,

Papirzsineg

kenderfonalat, spárgát és kötelet teljesen pótol. Jó, erős és olcsó. Minden vastagságban azonnal szállítható pécsi raktárunkból. Kívánatra minták és ajánlat vágott zsákzsinegről is.

Fehér superior

csomagoló papír, legjobb minőségű, 40, 50 és 60 kg-os 63×90, 100 és 120 kg-os 90×126 nagyságban pécsi raktárunkból azonnal szállítható. Előnyös árak.

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság áruosztálya Pécsen.

LUKITS ILONA
nőikalap diszitő,

aki eddig Boskovics divatáru-termében dolgozott, ezentul saját lakásán
Kinizsi-utca 480. sz.
alatt vállal nőikalap diszitést, s kéri a nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását. 855-33

Könyvelőnő

kerestetik,
ki lehetőleg a magyar, német és szerb nyelvet beszéli, egy helybeli irodába.

Cim a kiadóban.

Férfiak!

kiéfel nélkül
minden
fajta tetűt telje-
sen kipusztít a

Szanitéc
kenőcs

Nem piszkit,
szaga kellemes.

Kapható 1 koronáért minden
gyógyszerárban, drogériában.
Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot
utánvétellel küld: Auber gyógytár, Mohács.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szives tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legujabb

Modell-bluzok

Crepe de Chine-, gaze-, etamin-szövetből megérkeztek és megfelelő áron kaphatók.

Angol szabásu kosztümekek, selyemkosztümekek, valamint tavaszi- és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készíttetnek.

Kitünő tisztelettel

Wehner Anna

nőiruha-terme

878-26.2

Kinizsi-utca (Club-kávéház).

Elesett hősök
exhumálását, hazaszállítását,

szükséges okmányok és engedélyek megszerzését, előnyösen eszközli
BENCZE ANTAL ÉS FIA
temetkezési intézet NAGYBECSKEREK,
Nemzetközi Halottszállítási Egyesület tagja.

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményéért. =

Reitter Oszkár nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek találmánya a

Patkánin

főülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szert, (nem méreg) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120-150 patkány biztos kiirtásához.

smertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz - kérésére ingyen küldök. Torontálmegyében kizárólag kapható:
BERENYI BÓDOG vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2-23.
(247-50.86) **BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉRT JÓTÁLLÁS!**

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fng-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Göttnann Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik B. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fognáterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegek kereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruháza:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Olah Gábor, Bajza-u.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.